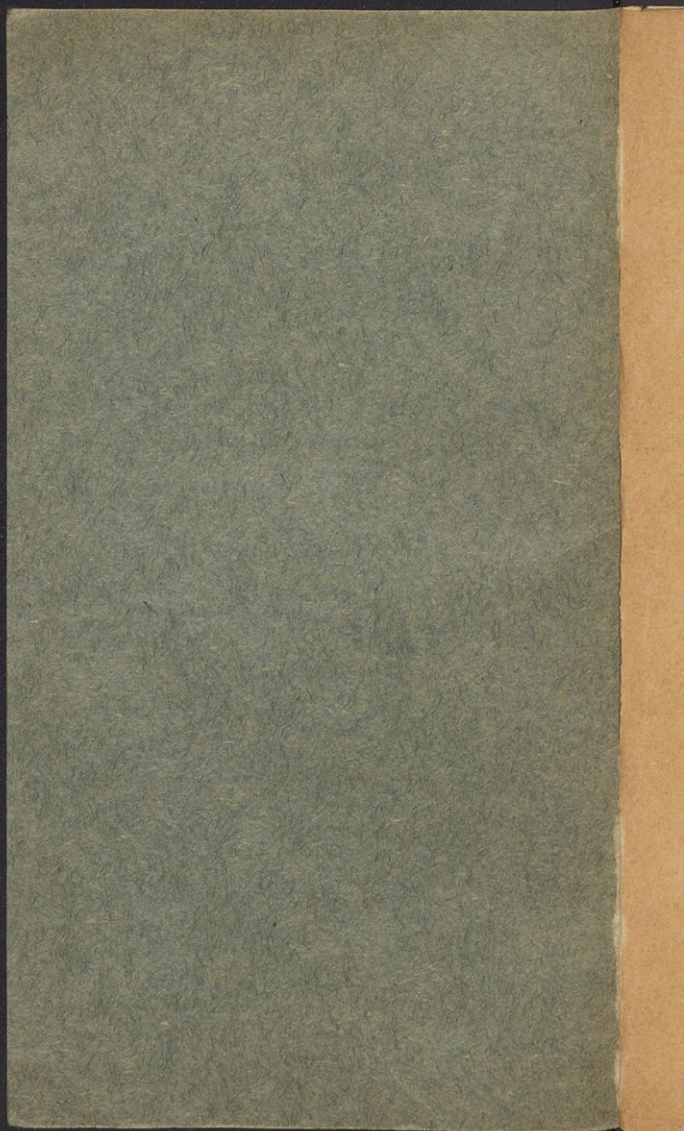

106314

Uspomin
Druvo sv. Misen

PREČASTITEMU GOSPODU

JOSIPU DOMENISU

V SPOMIN

NJEGOVE PRVE SV. MAŠE

SLOVESNO DAROVANE V SOVODNJI

DNE 18 JUNIJA 1905

IVAN TRINKO

JOSIP JUŠIČ

106314

106314

21/1952

030052070

VIDENJE

Moj duh je vzplaval preko mēj sodobnih
V prihodnost temno, motrit zgodbe čudne,
Ki svoječasnó bodo se vršile.
Pogléd grozanski! V prséh je srcê mi
Strahú zamrlo; ost bolesti ljute
Presunila mi skoz in skoz je dušo,
Ko gledal sem srditi boj stoletni
Divjati šumno po vesoljhěj zemlji
Med dobrim rodóm in med zlim zarodom.

.

Končan je ljuti boj! Gorjé! propala
Je pravda sveta; krog in krog ležnjive
Svobode duh razrušil, poteptal je
Pravila modra, in vezi pretrgal,
Ki, sostavljáje v umno jih soglasje,
Zemljane skupaj v živi so ljubezni
I v blagodejnem miru vzdrževale,

Vse, kar pošteno, vse, kar čisto, blago,
A vera sama in sam Bog na nebu,
Vse vse v posmeh biló je sinom zemlje.
Široko je čez národe zavladal
Od vekov v suženjstvo loveč jih satan ;
In satanu v svetiščih starodavnih,
Na žrtvenikih, Kristove rešilne
Krví še mokrih, z groznim so obredom
Božansko čast podajali in hvalo
Sinovi grešne zemlje, ter slavili
V slovesnih spevih zmago so peklensko
Nad Jehovo prastarim ! A na nebu
Razljutil se tedaj je Bog užaljen
In velel svojim je duhovom slušnim
Naj zapretê zabredlemu človeštvu
Ter večnega naj srda znak neslišan
Dadê sinovom nepokorne zemlje.
Prevzel je skriven strah sinove božje,
Kar Bogu še jih zvestih je ostalo,
Da z zbeganim obrazom trepetaje
Na tla so padli, trkali na prsi ;
In jok in stok in silna je molitev
Pred božji stol se vzdigovala k nebu,
Da Bog zanesel bi ljudem na zemlji.
Tedaj hudobni gromkim so grohotom
Zagrohotali se nad malo četo,

In kot volkovi na ovčice krotke,
Naskokom divjim planili so nanjo,
A bilo ni oblasti zakonite,
Da vzdrževala red bi in pravico,
Da bránila bi slabe in nedolžne.
Nasilje, surovost, korist in strastnost:
V tem bil je novi zakon, v tem načelo!
Povsod ondaj zatiranje, nepravda,
Zasmehovanje, kletje in grozitev
Razbrzdanih zemljanov, pod zastavo
Peklenskega vladarja složno zbranih.
Zastava bila črna je in rdeče
Na sredi risan Lucifer prokleti
Z ognjenim geslom širom se blestečim:
« Nam satan kralj! Poraz Bogú na nebu! »
In vzdignili so satanci se hrupno
Izzivat Boga in Njegà častilce.
« Kje stari Bog in kje je nebotresni
Desnice Njéga grom, pogubne strele?
Naj pride vam v pomoč, ovčice božje!
Nevstrašno čaka satan ga mogočni! »
Takó je vpila tolpa ta, in vila
Po zraku se zastava nje je črna.
Tedaj visoko pod srditim nebom
Od vzhoda na zahod arhangelj božji,
Z ognjenim mečem v bedonosnih rokah,

Preplul je visočine v tmo zavite.
Široko švignil blisk je, grom zamolkel
Od vzhoda na zahod je nebo stresel,
In stresel v iztežajih zemljo mračno.
Nakrat izmed raztrganih oblakov,
Iz najglobočjih visočin nebesnih
Ognjena krogla svitom zasvetila
In bliskoma se bližala je zemlji,
Le večā, večā, dokler ni grozeča
V razgrnjenih oblakih obvisela.
In zdajci sredi nje krvavim bliskom
Zasija sveti Kristov križ rešilni;
A krog in krog glej! angeljev krdelo,
In v rokah meči živo jim plamteči.
Presunjeni pa čudom sini božji
Zaupno k višku zrli so, in glasno
« O crux, ave, spes unica! » so peli.
Med tem od strani satan bogočrtni
Srdito škripal je z zobmi in iskre
Goreče sipal iz oči je temnih.
A tolpo satauskih hudobnih sinov
Obšla je hipna groza; pa v osrčji
Prokletstvom božjim zamorjenem, zdajci
Sovraštvo silno zopet je vzplamtelo;
Zagrohotali se grohotem glupim,
Popadli zopet so orožje kledo,

Povzdignili nakrat zastavo črno
In planili na božje so sinove.
A glej, tedaj izmed oblakov groznih
Za strelo strela švignila je z neba,
I štirje so arhangelji blesteči,
Kot v temni noči padajoče zvezde,
Iz viška spluli, sukajoč grozilno
Nad satanskim krdelom svitle meče.
Zopet brezmejna groza v črne duše
In strah brezupen pal je v grešna srca.
Krilatih nog zbežali so pred njimi,
Tuleč zverinski nevtešljivim jokom.
Na skokonogem, v plam zavitem konju
Smrt neizprosna, z bridko koso v roki,
Bežeče je čez drn in strn podila,
I tmó jih smrtnim je zadela vdarom.
Pozvana pa na pomoč in v rešitev,
Iz temnih globočin privrela h krati
Zavrženih duhov je četa divja.
Z zobmi škripaje, božje je borilce
Arhangelje razkačena napala:
In groznega ti v gostem mraku boja!
Srepó blesteči se križali meči;
Perut frfranje, jezen sik in kletje
In lom in šum in vmes brenket orožja,
In dih plamteč in blesk očí gorečih!

Na nebu pa z odsvitom velegroznim,
Nalik ogromni repatici zvezdi,
Plamtel je sveti križ in sipal iskre.
Od groze vsa je vztrepetala zemlja,
Zverjad bolestno tulila je v goščah;
Sinovi božji pa in sini vražji
Na boj so zrl in od straha mrli.
A slušaj! Zdajci čez višine mračne
Orjaški glas od vzhoda do zapada
Zagromel je in stresel zopet zemljo:
« Poglejte križ Gospodov in zbežite,
Sovražna stranka! Kristova je zmaga! »
Še niže križ tedaj iz neba doli
V oblakih črnih, kakor vihra silna,
Pogubonosno padal je na vrage.
Brezkončen strah in groza nadčloveška
Prevzela sta tedaj peklensko tolpo.
Obupno bili so s pestmi ob čela;
Kričé, pred čudom v beg so ljut udrli.
A glej! pred njimi zemlja zazijala
Široko je do globočin peklenških
In vse v goreče žrelo pogoltnila,
Da žvižeg ognja, šum iskrâ letečih
In jok poražencev z žveplenim dimom
Do neba se visocega je dvigal.
In ko jih vase je zaprla zemlja,

Približali so angelji se sveti,
Na kraj prokletstva gorostasno skalo
V spomin so vekovečni zavalili
I z jeklom v njo zarézali globoko
Nezmotni božji rek : « Non praevalébunt ! »
Polegla je tedaj nevihta v nebu.
Prikazni so nadzemeljske izčezle,
Izginil križ v višavah je nebesnih,
Odpluli h krati angelji krilati,
A sedmobojna mavrica v oblakih
Zalesketala je zemljanom bednim,
Naznanjujoč jim lepših dni v bodoče,
Zavezo sveto, spravo nerazrušno
In mir bezkončni po vesoljni zemlji.
Pa zbližali tedaj so se zemljani :
Sinovom božjim sini grešne zemlje,
Po zgodbah duha novega prevzeti,
V znak sprave v roke so prijazno segli,
In bil ta dan je prvi novih vekov !

I. T.

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000510445

18 Juniſja 1905

❧ Udine ❧ anno 1905. ❧

❧ Tipografia del Patronato ❧